

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas (SOU 2007:34)

Sveriges Kristna Råd (SKR) önskar lämna följande synpunkter på betänkandet Skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas. SKR består av 27 medlemskyrkor och 1 kyrka som är observatör. Dessa 28 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige

Inledning

Enligt kristen tro intar barn en särställning och arbetet med barn och unga är viktigt för alla kyrkor. Vi ser det som mycket angeläget att lämna synpunkter på betänkandet om skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas.

Vi välkomnar betänkandets gedigna resonemang och särskilt insikten om att möjligheten till skolgång för barn inte ska vara och inte heller fungerar som ett migrationspolitiskt styrinstrument. Vi välkomnar också den positiva och lösningsinriktade ansats som finns i betänkandet och att förslaget föreslås genomföras redan från och med 1 juli 2008.

Nedan framför vi synpunkter på områden där vår mening avviker från betänkandets förslag.

Vilka barn ska omfattas?

I och med ratificeringen av FN:s barnkonvention har barnen en särställning i svensk lagstiftning – alla beslut ska fattas med hänsyn till barns bästa. Som framgår av utredningen har FN:s barnrättskommitté fastslagit att de rättigheter som ges barn i enlighet med barnkonventionen även gäller barn som vistas i landet utan tillstånd. Barn är i första hand

barn. En fungerande skolgång är en rättighet och dessutom en av de allra viktigaste friskfaktorer för barn. Det är därför en fråga som måste vara en prioritet för vårt samhälle.

Vi anser att det är olyckligt att utredningens uppdrag endast gällt barn som tidigare varit asylsökande och inte andra barn som uppehåller sig i landet utan tillstånd. Vår utgångspunkt är att **alla** barn som befinner sig i Sverige ska gå i skolan, utan åtskillnad mellan olika grupper.

Detta ställningstagande har kyrkorna gemensamt uttryckt i dokumentet ”Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna”, där det står att ”barns situation och behov måste särskilt uppmärksammas” och att ”vi vill att alla barn utan uppehållstillstånd ges rätt till skolgång”.

Det är en fråga om barns rättigheter och värde i samhället men också en praktisk fråga. Vi anser att det är otympligt och olämpligt för en skolläda att behöva utreda om ett barn i upptagningsområdet tidigare varit asylsökande och inte fått sin asylansökan preskriberad, inte heller haft ett tidsbegränsat tillstånd som löpt ut eller om barnet aldrig varit asylsökande och inte heller har haft ett tidsbegränsat tillstånd som löpt ut. Det finns också andra fall som inte omnämns i utredningen, t.ex. barn som är födda i Sverige och som aldrig registrerats eller barn som kommit hit i samband med människohandel.

Vi upprepar att vi anser att utgångspunkten är att barn i första hand är barn och att alla barn som vistas i Sverige ska gå i skola. Skolans uppgift är att ge alla barn undervisning och inte att klassificera barn i olika grupper där vissa stängs ute från skolgång.

Frågan om skolplikt

Frågan om barn som inte har tillstånd att vistas i Sverige ska omfattas av skolplikt är en fråga som utredningen överväger men sedan avslår. Vi anser att Sverige bör följa Norges exempel och införa skolplikt för alla barn som vistas i Sverige. Skolplikt en tydlig markering från samhällets sida att barnens skolgång ska komma i första rummet.

Tillämpningen av lagen bör fokusera på att på bästa sätt möjliggöra alla barns skolgång.

Frågan om polisingripande på skolor

Vi delar utredningens uppfattning att det skulle innebära svårigheter att genom lagstiftning göra skolan till en frizon där polis inte får ingripa. Men vi vill understryka vikten av att polis genom interna styrdokument avråder från att hämta barn som ska utvisas eller avvisas i deras skolmiljö. Skolan är en oerhört viktig plats för barn – en plats där barn ska få vara barn och inte behöva känna sig rädda.

Vi är medvetna om att s.k. frizoner där polisen inte får ingripa inte förekommer i svensk lagstiftning, men vi anser det vara av högsta vikt att en myndighet som polisen i alla sina förehavanden tar hänsyn till barns bästa och det allmänna rättsmedvetandet. Polisrazzian på Alsike kloster 1993 som också omnämns i utredningen bröt mot en lång internationell tradition av *kyrkofrid*. Vi anser att både kyrkan och skolan ska vara fredade platser även om detta inte nödvändigtvis behöver regleras i lag.

Frågan om vilka förskolor och skolor som kan få ersättning

I många kommuner – inte minst i glesbygdskommuner - är enskilt bedrivna förskolor och fristående skolor det enda alternativet som erbjuds. Det är därför olyckligt om dessa, i enlighet med utredningens förslag, inte kan erhålla ekonomiskt stöd från kommunen för att ta emot barn som saknar uppehållstillstånd. Exempelvis driver församlingar i Svenska kyrkan idag ett drygt hundratal enskilda förskoleenheter och i något fall har även en församling i Svenska kyrkan tagit över en tidigare kommunalt bedriven skola.

Vi anser att alla förskolor och skolor ska ha samma rätt till ersättning för att ta emot barn i sin verksamhet.

Avslutning

Ansvarig handläggare för detta ärende vid SKR har varit Lennart Molin. Svenska kyrkan och Caritas har även lämnat synpunkter på detta betänkande. Synpunkterna i dessa tre yttranden sammanfaller till största delen.

För Sveriges Kristna Råds arbetsutskott

Anders Lindberg
ordförande

Sven Bernhard Fast
generalsekreterare